

СТАТИИ-ПРИЛОЗИ

Благоја ТАЛЕСКИ

СО АВНОЈ И АСНОМ СЕ ОСТВАРИЈА ВЕКОВНИТЕ ИДЕАЛИ НА МАКЕДОНСКИОТ НАРОД

Пред 40 години, во срцето на поробена Европа, во емот на војната на сојузниците против фашистичката коалиција и херојските битки на нашата Народноослободителна војска против окупаторот и домашните предавници, во легендарното Јајце се состанаа виспинските претставници на југословенските народи и народности за да го озаконат она што е извојувано со крвта и коските на своите најдобри синови и ќерки. На 29-ти ноември 1943 година, на Второто заседание на АВНОЈ, беа удрени гранитните темели на Нова Југославија, како плод на највеличенственото сенародно движење — народноослободителната борба и Социјалистичката револуција, предводена од Комунистичката партија на Југославија и другарот Тито и решеноста на нашите народи и народности да ја земат судбината во сопствените раце и да изградат слободна и демократска заедница на рамноправни народи и народности, цврсто решени да живеат во слобода, мир, социјализам и братска слога.

И покрај тоа што изминаа четири децении од одржувањето на Второто заседание на АВНОЈ, тешко можат да се изразат сите вредности на овој витален историски настан во текот на нашата Народноослободителна борба, поради сестраноста, трајноста и универзалноста на одлуките што се донесени на него. Сепак, и пред сè, може да се каже дека Второто заседание за АВНОЈ имаше историско значење за натамошната судбина на нашите народи. Тоа ја изрази големата, Титовата историска епоха, и ги одрази револуционерните стремежи на сите наши народи за создавање на нова држава, слободна демократска заедница на рамноправни народи и народности на Југославија. Одлуките со кои АВНОЈ се конституира како врховно законодавно и претставничко тело имаа далекусежно значење зашто беа основа на суверенитетот и државноста

на Нова Југославија со федеративното уредување како и одлуката за формирање на Националниот комитет, како извршен орган, односно привремена влада.

Второто заседание на АВНОЈ, покрај афирмацијата на класно-револуционерниот карактер на народната власт, отвори многу пошироки простори за државната организација на југословенските народи и народности. Со неговите одлуки е потврден идентитетот на сите југословенски народи и народности, како и нивниот суверенитет во создавањето на секој од нив своја сопствена државна организација. Едновременно врз слободно изразената волја на секој од југословенските народи и народности создадена е нивна заедница — Демократска Федеративна Југославија.

Одлуките на Второто заседание на АВНОЈ имаат исклучително значење за сите наши народи и народности по сите основни ставови за изградбата на Нова Југославија, за нејзината сегашност и иднина. Не треба посебно да се нагласува дека Второто заседание на АВНОЈ е од исклучително значење и за Македонија, бидејќи ги постави темелите на идното уредување на Југославија како Федеративна братска заедница на рамноправни народи и народности. За прв пат во својата борбена историја востанатиот македонски народ, во заедничката борба со другите југословенски народи и народности, извојува национална и социјална слобода, оствари своја државност, свој национален суверенитет.

За безрезервното прифаќање на линијата на Комунистичката партија на Југославија за вооружена борба, македонскиот народ имаше посебни причини. Револуционерниот курс на партијата му гарантираше национално и социјално ослободување со право на самоопределување, а линијата и Програмата на Комунистичката партија на Југославија ги изразува вековните стремежи на македонскиот народ со сопствена државност (да го санкционира својот национален идентитет и претставуваа гаранција за тоа дека неговата борба овој пат нема да биде присвојувана од соседните хегемонистички аспиранти.

Второто заседание на АВНОЈ ги санкционира револуционерните придобивки на НОБ и ја постави целта на борбата што ја предводеа Комунистичката партија на Југославија и другарот Тито. Неговите одлуки јасно покажаа дека нема враќање на старото, дека секој народ, секоја народност, во социјален и национален поглед, ќе бидат поставени во услови рамноправно да ја изградуваат својата социјалистичка општествена заедница, да го развиваат својот национален идентитет и својата национална култура, со таков заеднички живот и односи меѓу народите и народностите кои, потврдени во практика, претставуваат пример по кој пат треба да одат народите, не само во Југославија.

АСНОМ — највисок дострел во борбената историја на македонскиот народ и народностите што живеат во СР Македонија

Идејно-политичките и програмските основи на Народно-ослободителната борба и Социјалистичката револуција изразени во одлуките на Второто заседание на АВНОЈ, најдоа најсилна потврда во одлуките на Првото заседание на АСНОМ, со кои македонската револуција го прокламира пред целиот свет создавањето нова македонска држава на Балканот, во рамките на Југословенската федерација. На 2 — август 1944 година, на националниот празник — Илинден, во манастирот „Прохор Пчински“ во пазувите на легендарниот Козјак се остварија вековните стремежи и идеали на македонскиот народ за национална слобода и социјална правда, за своја држава — стремежи и идеали што ги носеа длабоко во своите срца и за кои гинеа генерации на револуционери, преродбеници и борци.

На овој историски чин му претходеше четиригодишната безпримерна херојска борба на македонскиот народ заедно со другите југословенски народи и народности, против германските, италијанските и бугарските фашистички окупатори и нивните домашни слуги.

На 11 октомври 1941 година со вооружениот напад врз полициската станица, затворот и телекомуникациите во градот Прилеп и со истовременото дејствување на кумановските и скопските партизани, македонскиот народ ја изрази својата решеност низ борба да ја извојува својата национална слобода и го најави последниот победоносен Илинден. Затоа, 1941 година е година на политичка победа над окупаторите и нивните слуги.

Во наредната, 1942 година, вооружената борба и сенародниот отпор зедаа силен замав. Завојуваните страни сфатија дека борците на востаниот народ се неуништливи. Тоа беше воена победа над окупаторот. Затоа постигнатите политички и воени успеси во 1942 година беа силна основа за развивање на вооружената борба во 1943 година, кога востанието ја опфати скоро целата територија на Македонија. Беа создадени нови партизански одреди и поголеми воени единици, ослободените територии се проширија, органите на новата власт во својата работа веќе ги развија сите белези на органи на Револуцијата, сите слоеви на народот беа опфатени и вклучени во сенародната борба за ослободување.

Нов поттик на востанието му даде формирањето на Комунистичката партија на Македонија и нејзиниот Централен комитет во почетокот на 1943 година. Во октомври 1943 година Главниот штаб на Народноослободителната војска и партизанските одреди на Македонија го издаде својот познат Манифест до македонскиот народ. Во овој, еден од најзначајните документи на НОВ во Македонија, се изнесуваат основните идеј-

ни и програмски поставки врз кои треба да се темели идниот државно-правен статус на Македонија во Нова Југославија. Манифестот истакнува дека македонскиот народ, низ заедничката борба со југословенските народи, ќе може да ја извојува својата национална слобода и самостојност и врз принципот на самоопределување да се здобие со вистинска рамноправност, да ги удри темелите на својата сопствена државност во рамките на југословенската заедница.

Прашањето за формирање на повисоки форми на новата народна власт и на подготвување на едно широко собрание“, кое ќе треба да избере највисоко законодавно и извршно претставничко тело, беше разгледан на Преспанското советување на ЦК КПМ, одржано на Илинден — 2 август 1943 година. Како резултат на опсежната политичка дејност кон крајот на 1943 година се формира Иницијативен одбор за свикување на АСНОМ, а на Илинден 1944 година, на ослободената територија на Првото заседание на АСНОМ се удираат темелите на Демократска Федерална Македонија.

Првото заседание на АСНОМ, со донесеното решение, со кое „АСНОМ се конституира во врховно законодавно и извршно претставничко тело на Македонија и на македонската држава, како рамноправна федерална единица во Демократска Федеративна Југославија“ — претставува историски чин во оформување на државноста на македонскиот народ.

АСНОМ, највисокиот дострел во историјата на македонскиот народ и народностите што живеат во СРМ, ја потврди доследноста на Комунистичката Партија на Југославија во решавањето на националното прашање како составка на длабоките промени на класните односи и во израснувањето на работничката класа во водечка општествена сила на Револуцијата. Нејзината водечка улога, во демократски сојуз со другите работни луѓе и граѓаните од градот и селото, во виорот на ослободителната војна создаде неразрушливо братство и единство на југословенските народи и народности, трајно ја оствари нивната поврзаност во Федерација, обезбедувајќи независен, рамноправен и самостоен национален развиток.

Низ Манифестот од Првото заседание на АСНОМ, делегатите на македонскиот народ и народностите што живеат во Македонија можеа да соопштат: „...Првото македонско народно собрание пред целиот свет го прокламира остварувањето на полна национална слобода на македонскиот народ во првата слободна македонска држава. Вековните идеали на македонскиот народ се обистинија. Прв пат по Самуила македонскиот народ ќе се почувствува во Македонија како во своја куќа, прв пат тој стана слободен народ во слободна држава. Тоа е најголемо остварување во историјата на нашиот народ,

изборено во гигантскиот антифашистички фронт, со крвта на најдобрите синови на Македонија и со помошта на другите народи на Југославија, осигурено во нова Федеративна заедница на народите на Југославија . . .“

Одлуките на Првото заседание на АСНОМ претставуваат првокласна национална и правна афирмација на македонскиот народ. Тие создадоа фундаментални претпоставки за национална и социјална слобода на македонскиот народ и на народностите што живеат во СР Македонија. Нивното епохално значење се потврдува цели четири деценти; служејќи како основа на една богата и катадневна практика во изградбата на нови хумани, социјалистички самоуправни општествено-економски и политички односи, но и како импулс за нова и сè побогатата револуционерна акција на свесните социјалистички сили на македонскиот народ и на народностите во СР Македонија, за остварување на многу сложените и тешки задачи во совладувањето на наследната заостанатост и за отворање перективи за уште повисоки дострели во секој поглед.

Од првите АСНОМ-ски денови на нашата слобода и творештво — кога не знаевме многу, но многу сакавме и дававме, кога имавме малку и бевме задоволни и со тоа што го имавме — нашата работничка класа и работните луѓе самопрегорно и успешно ја изградуваат својата социјалистичка самоуправни заедница, својствено на нашето самоуправни битие, што уште повеќе ангажира на мобилност кон сè поинтензивно творештво, кон сестрано остварување на нашите определби за општествено-економскиот и културниот развој врз социјалистички самоуправни основи.

Придобивките на АВНОЈ се продлабочуваат во непрекинатите текови на Револуцијата

Најсилна потврда на историското значење и на далекусежноста на одлуките на АВНОЈ е нашиот досегашен социјалистички самоуправен развој. Работничката класа и сите работни луѓе, народите и народностите на Југославија, во слобода, рамноправност и мир го градат и секојдневно го збогатуваат својот живот врз основа на социјалистичкото самоуправување — низ кое се остварува процесот на ослободување на човекот од секаква економска експлоатација и политичка доминација, ја остваруваат националната рамноправност и братството и единството — како гаранција на сегашноста, иднината и перспективата на секој народ одделно и на сите заедно, како и неврзаната надворешна политика на нашата земја — како единствена алтернатива за разбирање, соработка и мир во светот.

Континуитетот на одлуките на АВНОЈ како црвена нишка се провлекува во сите повоени години и е вграден во сите клетки на животот и развојот на нашата социјалистичка самоуправна заедница. Врз придобивките на Народно-ослободителната борба и Револуцијата, во сите етапи нашиот развој постојано се оплеменува во секојдневниот живот и работата со нови облици и содржини зацртани во програмата на СКЈ и во уставите каде што е озаконета власта на работничката класа и општествено-економскиот систем, во кој сè повеќе ќе додаат до израз самоуправувањето на работните луѓе и нивниот здружен труд и суштинската рамноправност на сите југословенски народи и народности.

Континуитетот на остварувањето на одлуките на АВНОЈ се гледа и во изградувањето на условите за економска рамноправност на југословенските народи и народности. Како органски дел на единствената политика на стопанскиот развој на Југославија, врз солидарна основа и со ангажирање на сопствените потенцијали, мораме да настојуваме што поцелосно и поконкретно да се остварува побрзиот развој на недоволно развиените републики и покраината Косово, што објективно е од еднаков интерес и потреба и на недоволно развиените и на развиените, како и за похармоничен развој на целата југословенска заедница воопшто. Проблемот е долгорочен и бара постојан ангажиран однос. По неговото совладување треба да се остварува трпелив и реалистички приод, но и да се почитува општо познатото сознание дека национална и секоја друга рамноправност, е комплементарна со економската рамноправност, а тоа бара организирање за доследно надминување на разликите во степенот на економската развиеност и за непречено дејство на економските законитости и единствениот југословенски пазар.

Со остварувањето на континуитетот на една автентична револуција, каква што е нашата, дојдовме до денешните содржини и облици на политичкиот систем на социјалистичката самоуправна демократија, кој не го сметаме за статичен, туку, напротив, за развоен процес. Фундаменталниот правец на континуитетот на остварувањето на сеопфатните содржини на словото и духот на Второто заседание на АВНОЈ е насочен кон изградба на нашиот општествено-политички систем врз самоуправни основи, во кои процесот на одумирање на државата е во функција на развојот и продлабочувањето на самоуправувањето. Нашата самоуправна демократија континуирано се надоврзува на процесот на создавањето и развојот на народната власт, почнувајќи од изборите и делегирањето на сите нивоа на народноослободителните одбори, вклучувајќи ги и делегатите на АВНОЈ, АСНОМ и Антифашистичките собранија на на-

родното ослободување на братските републики и автономни покраини, па сè до денешниот политички систем на социјалистичкото самоупраување, со развиен делегатски систем.

Затоа, може слободно да се каже дека одлуките на Второто заседание на АВНОЈ и денес не изгубија од своето значење, од својата вредност, туку напротив, секоја етапа на нашата Револуција секогаш е чекор напред во продлабочувањето на придобивките од Народно-ослободителната борба и Социјалистичката револуција.

Сегашните општествени ангажирања за продлабочувањето на братството и единството и рамноправноста на нашите народи и народности, како и за натамошниот развој на социјалистичките односи — самоуправни по форма, доходовни по содржина — претставуваат внесување нови трајни квалитети во градењето на односите меѓу народите и народностите, меѓу работниците во здружениот труд, меѓу работните луѓе и граѓаните во сите сфери на животот и трудот. Всушност тоа е продлабочување на АВНОЈ-ските принципи, со што се прошируваат можностите работниот човек во здружениот труд и народите и народностите во целата југословенска заедница сè побогато да ги остваруваат општите, личните и заедничките интереси и потребите, врз кои основи постојано јакне братството и единството и самоуправни и неврзана Југославија, како заедница на рамноправни народи и народности.

Коренита трансформација на стопанската и општествената структура

Темелена врз историските одлуки на АВНОЈ — братството, единството и рамноправноста на југословенските народи и народности и на решеноста новите општествени односи да ги градиме врз принципите на социјалистичкото самоупраување, Југославија, а во тие рамки и нашата Република во изминативе четири децении постигна резултати, видливи на секој чекор. Во услови на слобода, рамноправност и социјализам, со заемна поддршка и солидарност на народите и народностите на југословенската заедница, насочена кон исти цели за изградба на нов живот и нови односи, раководени од КПЈ, односно СКЈ, и другарот Тито, македонскиот народ и народностите развија огромна енергија и творештво. А имаа пред себе многу што да направат — многу труд да се вложи во изградбата на својата нова Република која штотуку зачекори во социјализам и отпочна со отстранувањето на остатоците што ги остави долготрајниот живот во робство, експлоатација и обесправеност.

СР Македонија, како интегрален дел на СФР Југославија оствари динамичен стопански и општествен развој и коренита

трансформација на стопанската и општествената структура. Имамме сè поразвиени социјалистички самоуправни односи, повисок материјален, кадровски и научно-технички потенцијал, остварени се поопштествување на стопанството и суштествени промени во стопанската структура и во економско-социјалниот состав на населението. Економската и општествената преобразба на Републиката овозможува крупен напредок, во подобрувањето на материјалните, културните и општите услови за живот на населението. Остварено е и пошироко вклучување на Републиката во стопанскиот и културниот живот на земјата и во меѓународните текови и воопшто постигнат е повисок степен на стопанска и општа општествена развиеност. Само во изминативе триесетина години реалниот општествен производ по жител е пет пати поголем. Индустриското производство со просечна годишна стапка од 12% имаше најдинамичен раст и е зголемено над 23 пати, а земјоделското производство над три пати. Истовремено со материјалното богатство растеа животниот стандард на населението и резултатите во социјалната и здравствената заштита, образованието, науката и културата.

Значајна претпоставка за нашата победа и за безпримерниот елан во тешките но славни времиња на Народноослободителната борба и Социјалистичка револуција — а што и денес има актуелно значење во изградбата на социјалистичкото самоуправно општество — беа и се високиот морал, готовноста за самооткажување и самопожртвување, искреното другарство и заемната доверба. Овие својства и високиот степен на идејност, како и сознанието за големината на идеалите и целите — беа и останаа движечка сила на нашата Револуција и во сегашните напори за натамошно унапредување на општествено-економскиот, материјалниот и културниот развој и во продлабочувањето на социјалистичките самоуправни односи во битката за економска и општествена стабилизација.

Остварувањето на Долгорочната програма за економска стабилизација — првостепена задача

Остварувањето на битните белези на нашата Револуција која тече, во денешни услови бара осмислена и упорна борба за натамошно развивање на социјалистичките самоуправни односи во услови на дејствување на економските законитости и на стекнување и распределба на личните доходи според резултатите на трудот, со решително остварување и на другите цели и задачи од Долгорочната програма за економска стабилизација, совладувајќи ги сите отпори и пречки што стојат на тој пат: постигнување зголемено и конкуретно производство на стоки и услуги за домашниот, а особено за надворешниот па-

зар; натамошно научно следење и осознавање на тековите и правците на општествениот развој; развивање на производствените сили со максимално користење на научните и на техничко-технолошките достигнувања; сестран развој на човековата личност и на неговите творечки способности; енергично спротивставување на изворите на социјалните разлики кои не се темелат врз трудот, со доследна примена на социјалистичкиот принцип — од секого според способностите, на секого според резултатите од трудот.

Четириот децении од одржувањето на АВНОЈ ги одбележуваме во екот на решителниот пресврт во остварувањето на целите и задачите од првата етапа на реализација на Долгорочната програма за економска стабилизација, со апсолутен приоритет и интензивирање на внатрешната и надворешната ликвидност на стопанството и банките, во услови на натамошен развој и унапредување на социјалистичките самоуправни односи.

Длабоката универзална и визионерска смисла и хуманиот карактер на борбата на југословенските народи и народности, пренесувани од генерација на генерација — од денешните борци за социјалистичко самоуправање и во сегашните сложени општествено-економски и политички услови во земјата и во светот бара зголемена идејна и револуционерна насоченост, колективен дух и самопрегор.

Економската стабилизација денес е безалтернативна основа на нашата борба што ја водиме и мораме постојано да ја водиме подеднакво решително и единствено како и низ сите досегашни решавачки битки на нашата Револуција. Вредностите што беа услов на нашите успеси во поранешните битки имаат исто значење и во остварувањето на општествено-економската стабилизација, како трајна определба.

Вербата во сопствените сили, во целите за кои се боревме, готовноста за самоодрекнување и жртви — беа голема морална сила на борците во Народно-ослободителната борба и Социјалистичката револуција. И денес ни е неопходна верба во сопствените сили и целосно потпирање врз нив, првенствено со свртување кон своите можности, кои сега се значително поголеми, кон подобро и порационално користење на она што го изградивме и со што располагаме, со цел да се дооспособуваме за конкурентно способно производство и услуги на домашниот пазар, за сè порамноправно вклучување во меѓународната поделба на трудот, за фаќање и држење чекор со ритамот на прогресот во светот. И денешните економски тешкотии, како и сите поранешни ќе ги надминеме со самодоверба и целосна мобилизација на работничката класа и другите работни луѓе и граѓани, со нивно работно и самопрегорно ангажирање, иницијатива и творештво, односно со оној ист револуционерен, де-

мократски и самоуправен од со кој успешно и досега ги минувавме врвиците на нашата Револуција. Нашите работни луѓе и граѓаните и во оваа ситуација кога се врши решителен премин кон стопанисување во услови на делување на економските и пазарните законитости како и кон доследна примена на начелото: стекнување и расподелба на доходот и распределба на личните доходи според резултатите на трудот ја покажуваат својата висока социјалистичка самоуправна свест и исправено поднесувајќи ги тешкотиите со кои се соочуваме, ја изразуваат својата свесна определба за зачувување на Титовата епоха на победи и во најтешки ситуации.

Работничката класа, работните луѓе и граѓаните — носители на нашиот политички систем на Социјалистичката самоуправна демократија

Нашата Револуција со својата класна и национална суштина претставува непресушлив извор на постојано откривање нови сили во длабините на општественото битие, за креирање нови форми и содржини на општествените односи и слободи на нашиот работен човек — производител и самоуправувач, во услови кога работничката класа, работните луѓе и граѓаните се носители на самоуправната демократија. Во современиов период тие нови вредности на нашиот социјалистички самоуправен систем, вткаени во програмата и конгресните документи на Сојузот на комунистите, во новите уставни, Законот за здружениот труд и другите системски закони, во општествените договори и самоуправните спогодби, во сите клетки на самоуправниот живот, сè побогато се остваруваат со творечко ангажирање на работничката класа и другите работни луѓе и граѓаните во организациите и заедниците. Изградбата на социјалистичкото самоуправно општество во нашата земја не е веќе далечна цел туку секојдневна практика која постојано се потврдува и проширува во вкупниот материјален и културен развој, во продлабочувањето на социјалистичките самоуправни доходовни односи и јакнењето на општонародната одбрана и општествената самозащита — како сигурен чувар на придобивките од Народно-ослободителната борба и Револуцијата и на изградбата на нашето социјалистичко самоуправно општество, со сè поразвиена слобода на човековата личност и неговото творештво.

Суштествените и длабоки трансформации во развојот на социјалистичките самоуправни односи овозможува во вкупната општествена репродукција и вршењето на политичката власт сè повеќе да се изразува доминантната улога на работничката класа, така што новите вредности на политичкиот систем на

социјалистичката самоуправна демократија сè повеќе стануваат сопственост на работниците, работните луѓе и граѓаните — непосредни носители на самоуправувањето во сите организми на политичкиот систем.

Слободата на народот, власта на работничката класа, социјализмот, југословенската федерација, братството и единството, рамноправноста и самоуправувањето се трајни придобивки на нашата Револуција, која тече. Судбинската поврзаност во заедничката борба за слобода и за власт на работничката класа, доброволната обединетост во таа борба, заедничката одговорност за судбината на земјата создадена во Револуцијата — се основите на нашето заедништво. Бидејќи југословенската федерација е елементарна потреба, заеднички интерес и одговорност на секој народ и на секоја народност, на сите наши републики и покраини, мораме енергично, пред сè, секој во сопствената средина, но и сите заедно, во секој дел, и во целата земја, преку натамошен развој и афирмација на предностите и вредностите на политичкиот систем на социјалистичкото самоуправување да се пресметнуваме со антисамоуправните и антисоцијалистички појави и со нивните носители, со обидите за предизвикување и ширење на националната нетрпеливост и со појавите кои ги загрозуваат рамноправноста на народите и народностите, безбедноста и сигурноста на работните луѓе и граѓаните.

Доследни на својата борба за слобода и независност, нашите народи и народности ги отфрлуваат сите обиди за поробување и хегемонија од каде и да доаѓаат и на кого и да се однесуваат, залагајќи се за рамноправни односи меѓу државите и народите. Во своите трајни определби тргнуваме од вистината што ја верифицира историјата дека ниеден народ не може и самиот да биде слободен ако угнетува други народи и дека се неодржливи било какви аранжмани што ја кројат судбината на другите народи, затоа што постојано се потврдува дека, во крајната консеквенца, за својата судбина одлучува секој народ по сопствена волја и според своето убедување.

Во својата политика на неврзување и активна мирољубива коезистенција, чиј меѓудржавно афирмиран протагониста беше другарот Тито, нашата земја се застапува за сестрана соработка на сите држави и народи врз почитување на принципите на рамноправност, суверенитетот и територијалниот интегритет, а посебно за добрососедски односи со целосно почитување на принципите на рамноправност, суверенитетот и територијалниот интегритет, а посебно за добрососедски односи со целосно почитување на правата на народностите и етничките групи, при

што националните малцинства треба да претставуваат мостови на пријателството меѓу народите и државите. Доследноста на ваквата политика, проследена со конструктивните напори на нашата земја во унапредувањето на односите и соработката со друпи земји и со соседите, претставува плодна почва за развивање сестрана соработка и неизмерлив придонес за мирот што на нашата земја и донесе длабока почит од сите слободољубиви народи, голем углед и широка меѓународна афирмација.

Blagoja TALESKI

AVNOY AND ASNOM REALISED THE ETERNAL IDEAL OF THE MACEDONIAN PEOPLE

S u m m a r y

On November 29, 1943 at the Second Session of AVNOY, the foundation of the New Yugoslavia was laid as a result of the people's liberation struggle and revolution led by Tito and the Communist Party of Yugoslavia. The integrity of all the Yugoslav peoples and minorities was confirmed by its decisions, as well as their sovereignty in the establishment of their own states.

The ideological, political and programme bases of the people's liberation struggle and revolution expressed in the decisions of the Second Session of AVNOY were confirmed by the decisions of the First Session of ASNOM, thanks to this, the Macedonian revolution proclaimed, before the world, the establishment of the new Macedonian state in the Balkans, within the framework of the Yugoslav federation. This session of ASNOM was held at the Monastery of St. Prohor Pčinski, on August 2, 1944.

The decisions of the First Session of ASNOM represent national and legal affirmation of the Macedonian people. These decisions made fundamental suppositions concerning the national and social freedom of the Macedonian people and minorities in Macedonia.

At the end of the article the author gives survey of the 40 years of existence of the Macedonian state and its socio-economic and cultural development during that period.